

LR 5 okt 2026

Höstöversikt

Johan Flink, Katarina Fellman & Johan Ekstedt

Dagens presentation

1. Omvärlden
2. Åland
3. Branschanalys
4. Offentlig sektor

En lägesuppdatering genom främst den färskaste tillgängliga statistiken
Frågor och kommentarer är välkomna löpande under presentationen.
Målsättningen är att publicera höstens ekonomiska översikt på onsdag.

Förändringar i omvärldsfaktorer som påverkar Åland

- **Energi och räntor**
→ kostnader, investeringar och hushållens köpkraft
- **Världshandel och geopolitik**
→ frakt- och passagerarsjöfart
- **Finland och Sverige** → efterfrågan, arbetsmarknad och turism
- **SEK och USD** → svensk köpkraft samt sjöfartens kostnader/intäkter

Energipriserna ökar osäkerheten

1. **Mellanösternkonflikten** har drivit upp energi- och oljepriserna.
2. **Inflations- och ränteutsikterna har försämrats**
även om tillväxten hittills varit mer motståndskraftig än befarat.
3. **Hur länge energipriserna ligger högt är avgörande**
en långvarig störning kan ge stora effekter

*ECB, Macroeconomic Projections, 10 september 2026 : Euroområdet har hittills stått emot energichocken bättre än väntat. Samtidigt **höjde ECB styrräntorna med 0,25 procentenheter den 16 september***

Världshandeln motståndskraftig – men ökade risker för sjöfarten

1) Varuhandeln mer motståndskraftig än väntat trots geopolitisk och handelspolitisk osäkerhet.

- WTO:s **102**,
Stark efterfrågan på elektronik /AI-relaterade varor

Goods trade barometer
Index value, July 2026 = 102.0

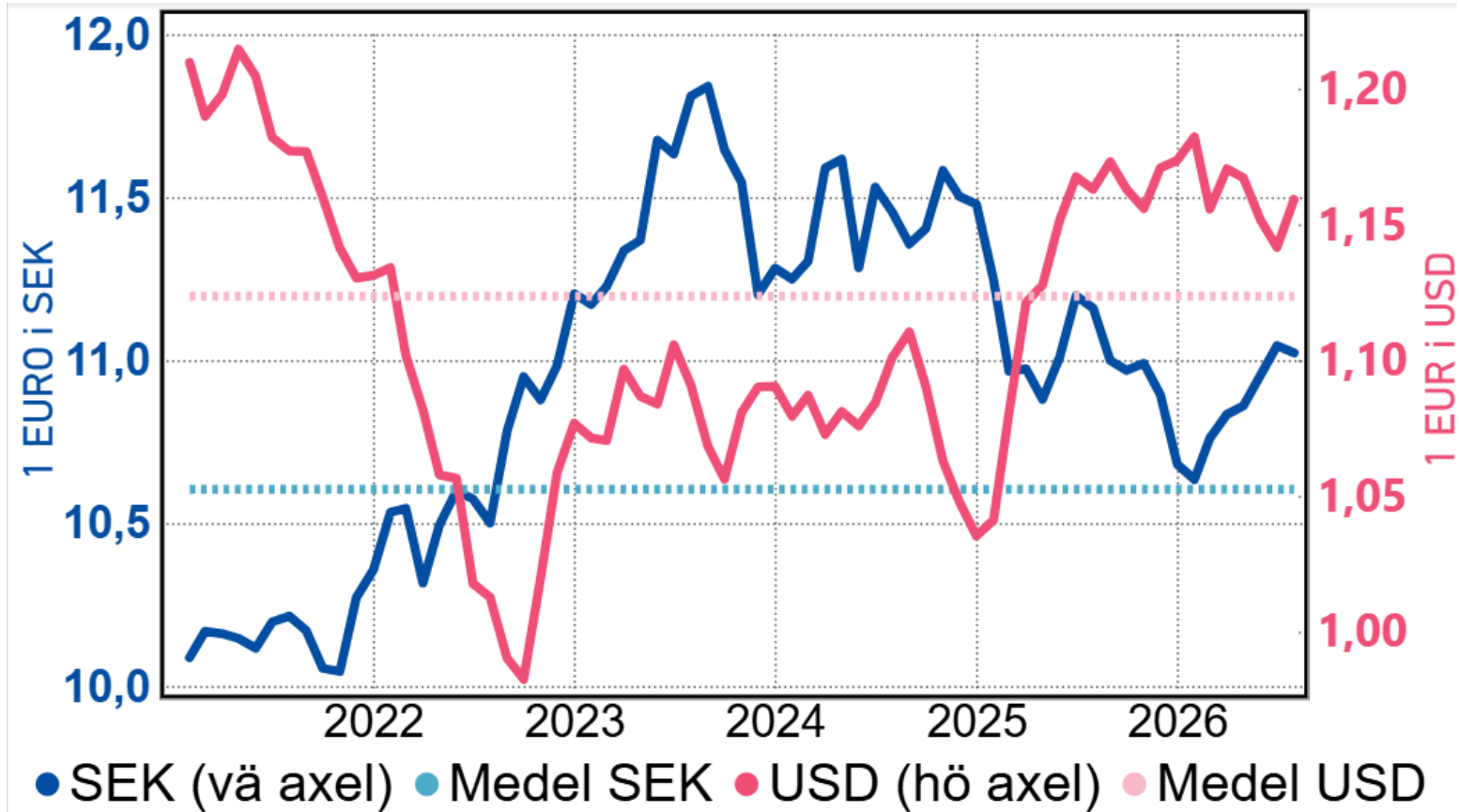

Oljethandeln genom tankerverksamheten relevant för Åland :

+högre fraktrater
Efterfrågan upp pga längre transportsträckor

- ökade kostnadsrisker för sjöfarten (transport-, försäkrings- och energikostnader).

Växelkurserna ger både med- och motvind

SEK: Kronan är starkare än för några år sedan, men har försvagats något under 2026.

→ fortsatt relativt gynnsamt för svensk köpkraft på Åland

USD: Dollarn har stärkts något från årets svagaste nivåer.

→ kan öka **sjöfartens kostnadstryck**

Försiktig återhämtning i Finland och Sverige – men riskerna är fortsatt stora

Finland

- Stigande realinkomster och förbättrat förtroende stödjer konsumtionen, men hög arbetslöshet (drygt 10 %) och fortsatt högt sparande håller tillbaka återhämtningen
- Återhämtningen drivs främst av **export och investeringar**
- **1,6 % BNP-tillväxt 2026, 1,8 % 2027** (Finans ministeriet 21 sep)

Sverige

- Lägre inflation och högre realinkomster **stödjer konsumtion och resande**
- Hushållens konsumtion en viktig drivkraft
- **3,0 % BNP-tillväxt 2026 och 2,4 % 2027** (KI, 30 sep)

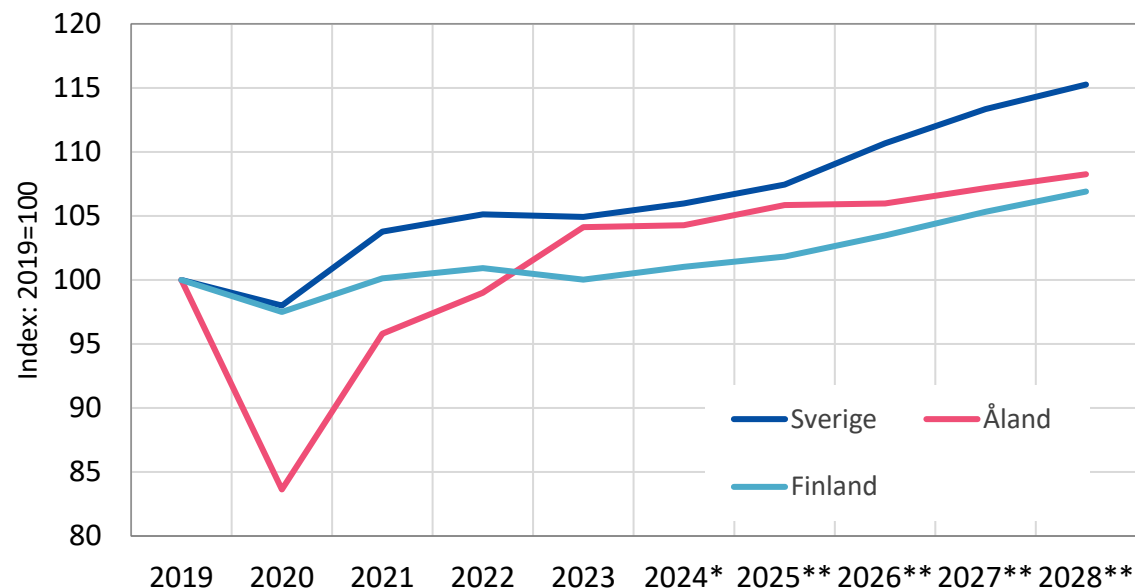
Euroområdet

- **0,9 % tillväxt 2026 och 1,4 % 2027** (ECB 10 sep)
- Återhämtningen håller därmed **bättre än väntat**

Ålands ekonomi

Driftöverskott inom sjöfarten håller uppe BNP. Ökningen i hushållens efterfrågan är långsammare och osäkrare än i våras.

Figur. BNP-volymtillväxten 2019-2028 för Åland,
Finland och Sverige. Volymindex, år 2019=100.

Prognos

2023: +5,2

2024*: 0

2025**: +1,5

2026**: 0

2027**: +1

2028**: +1

Källa: ÅSUB, SC, SCB. Egna beräkningar.

*Preliminära beräkningar.

**Prognoser

Fortsatt svagt läge på arbetsmarknaden

**Figur. Relativ arbetslöshet
(säsongsjusterat), januari 2019–augusti**

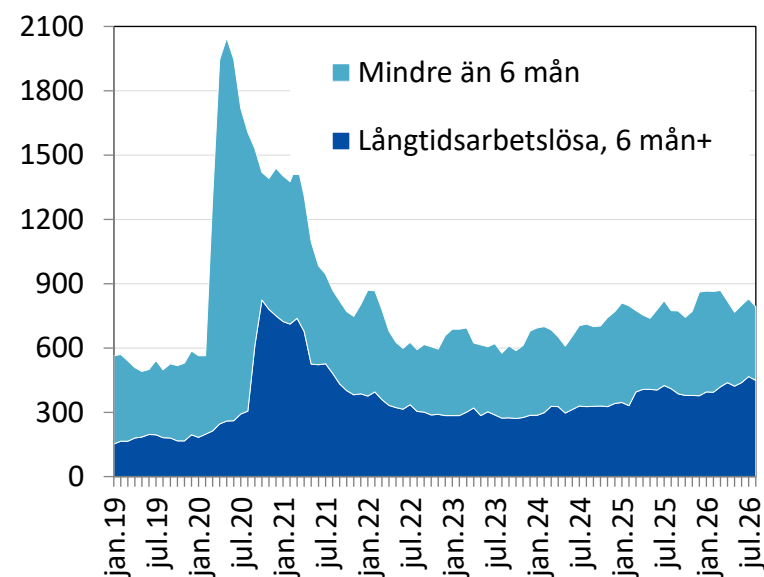
2026.

Källa: ÅSUB

**Figur. Antal arbetslösa efter arbetslöshetens
längd, januari 2019 - augusti 2026.**

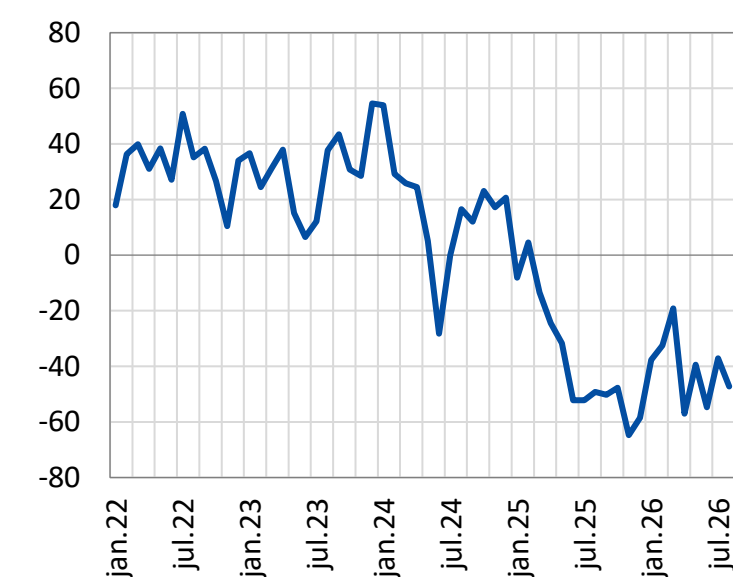
Personer

Källa: ÅSUB

**Figur. Utveckling av antalet lediga platser
januari 2022 - augusti 2026. Procentuell
avvikelse från långtidsmedeltalet för den
specifika månaden.**

Procent

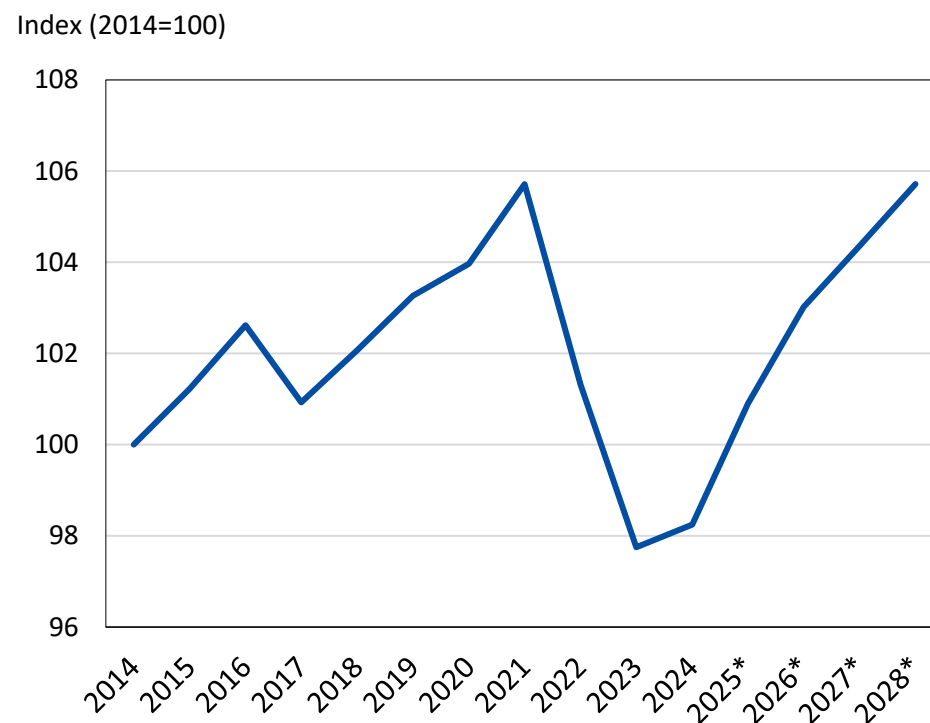

Not.: Långtidsmedelvärde beräknat på 2016-25

Källa: ÅSUB

Reallöner fortsätter att återhämtas

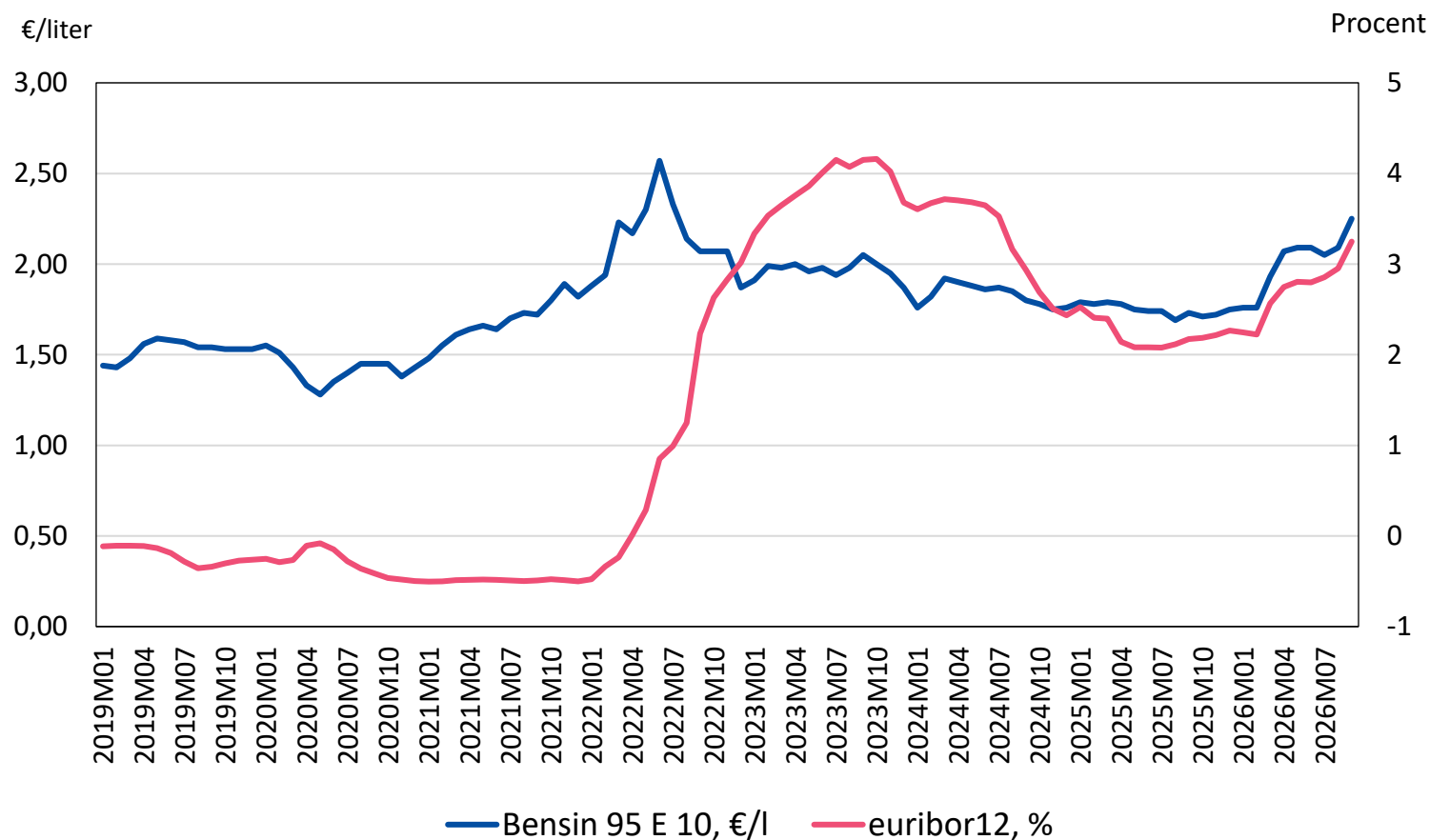
Figur. Reallön, median, för Åland 2014–2028. (Prognos 2025–2028).

Källa: Skattemyndigheten. ÅSUBs prognos.

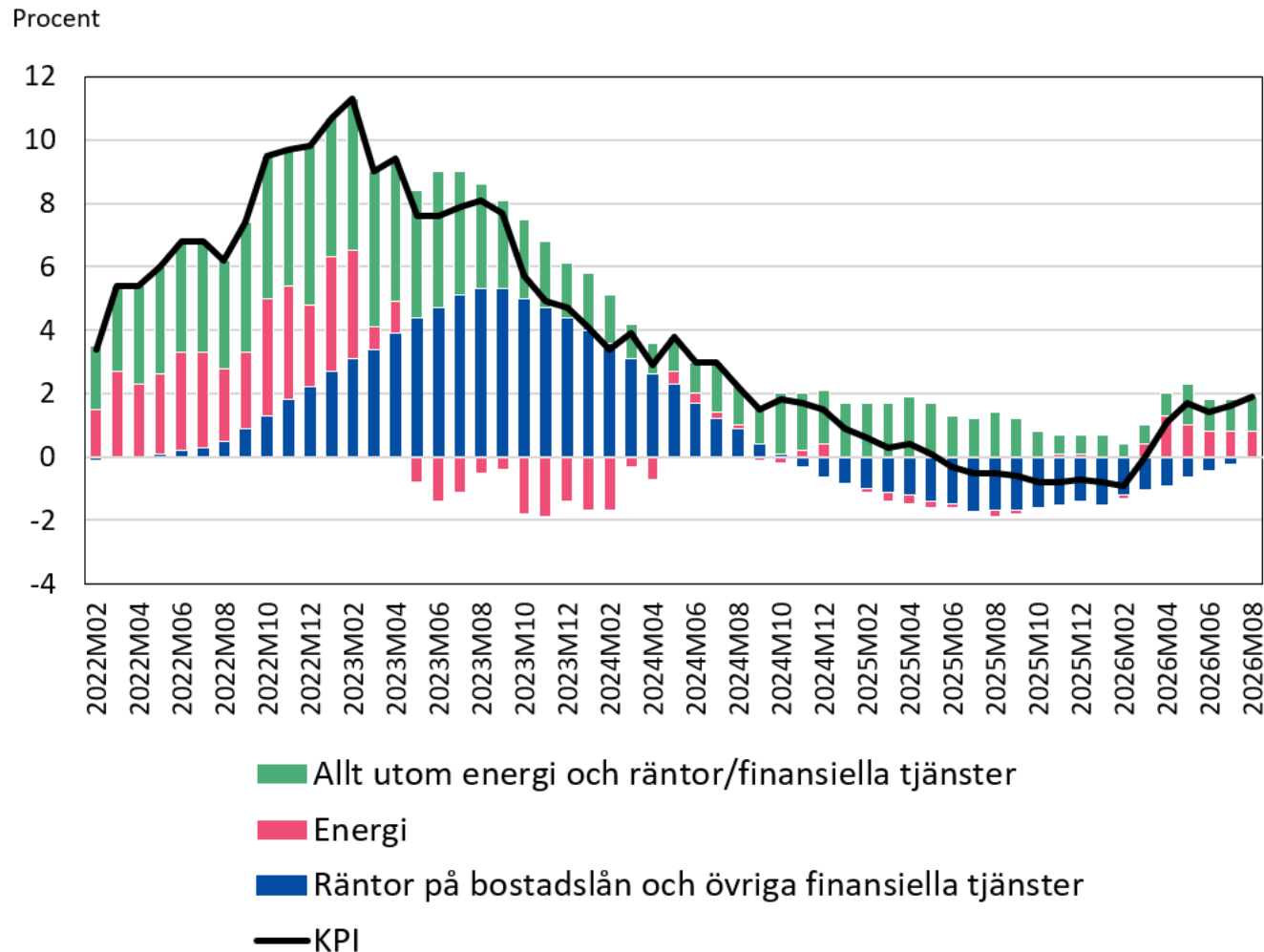
Bensinpriser och räntor har stigit snabbt i år

Figur. Bensinpris och 12-månaders Euriborränta

Stigande inflation, men nära målsättningsnivå

Figur. Andelen av inflationen som härrör från räntor/finansiella tjänster, energi, samt övrigt.

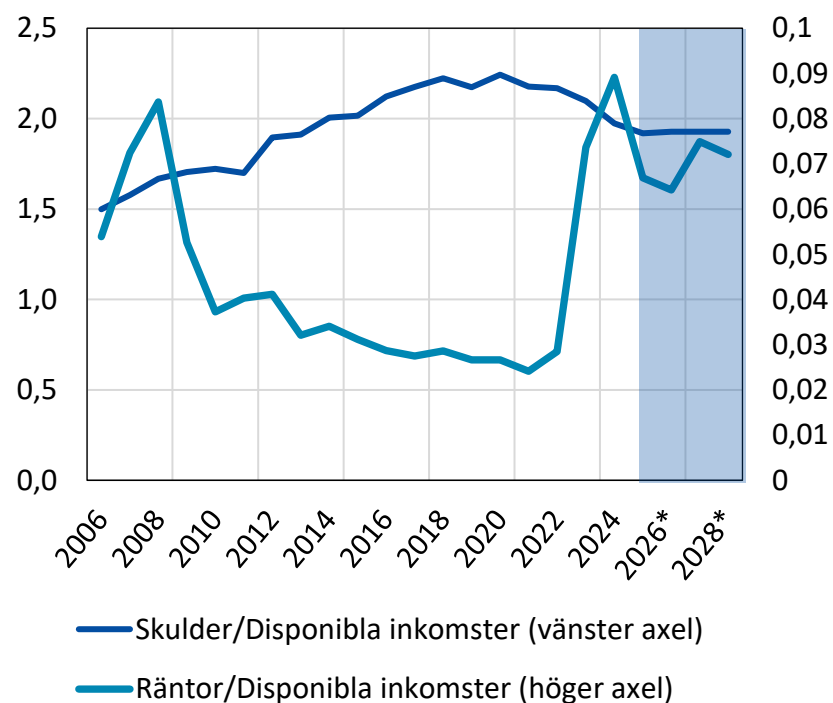

Prognos

2023: 7,9
2024: 2,7
2025: -0,2
2026*: 1,5
2027*: 1,9
2028*: 2,1

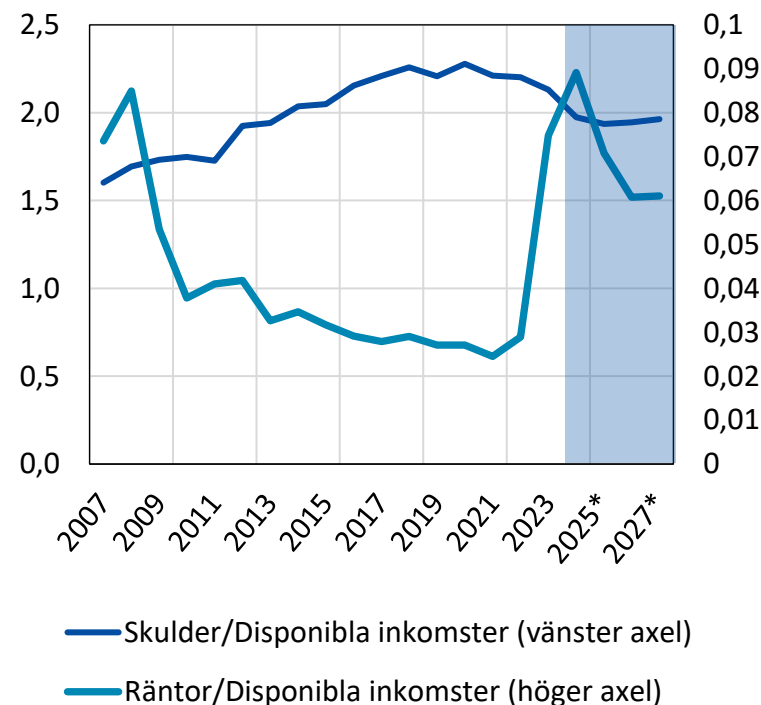
Stigande räntor drabbar hushållen

Figur. Skuldernas och räntornas andel av disponibel inkomst för belånade hushåll, 2007–2028 (prognos 2025–2028)

Källa: Statistikcentralen, egen bearbetning. Prognos/prel.uppg. från ÅSUB.

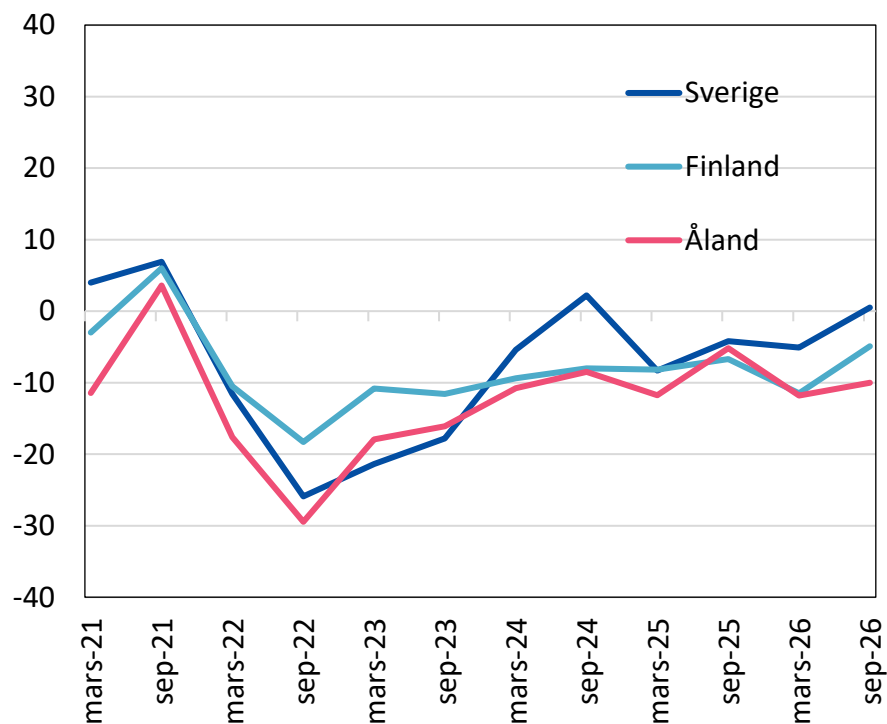
Figur. Motsvarande figur från vårens prognos

Källa: Statistikcentralen, egen bearbetning. Prognos/prel.uppg. från ÅSUB.

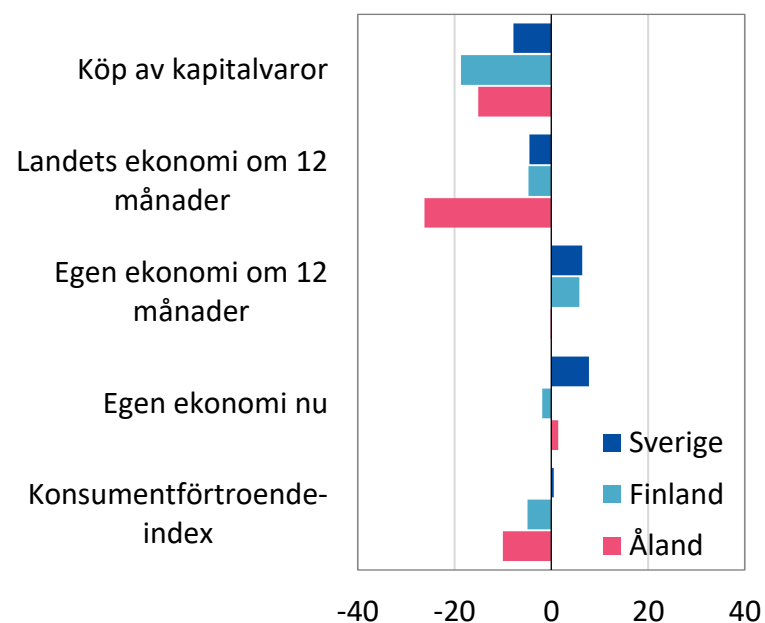
Hushållen marginellt positivare än i våras

Figur. Konsumentförtroendeindex för Åland, Finland och Sverige, mars 2021 - september 2026.

Källa: ÅSUB, Eurostat
Not.: Ej säsongsjusterade uppgifter

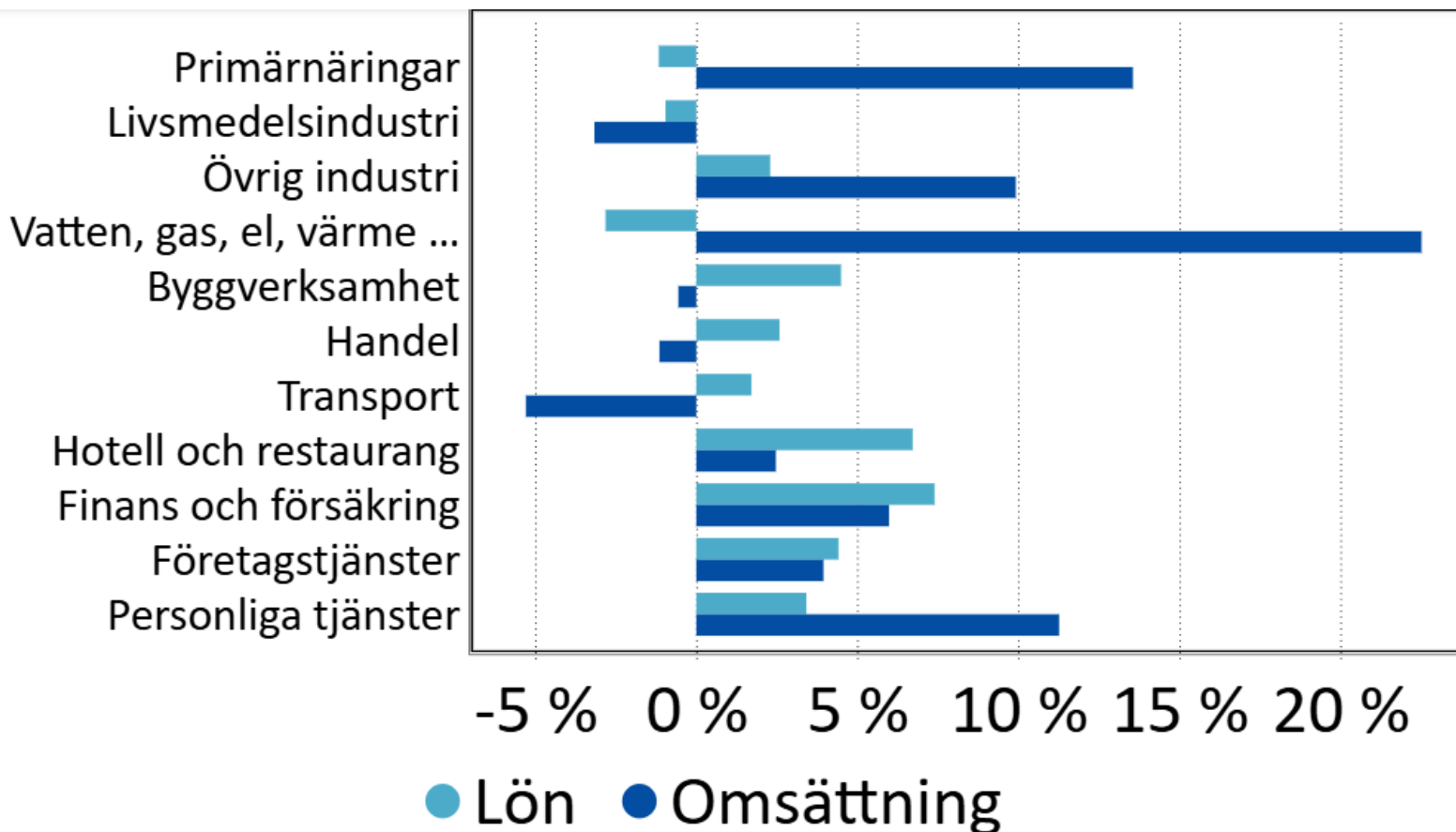
Figur. Konsumentförtroendeindex och netttotal för delfrågorna. Åland, Finland och Sverige, september 2026

Källa: ÅSUB, Eurostat
Not.: Ej säsongsjusterade uppgifter

Branschutvecklingen spretar under första halvåret 2026

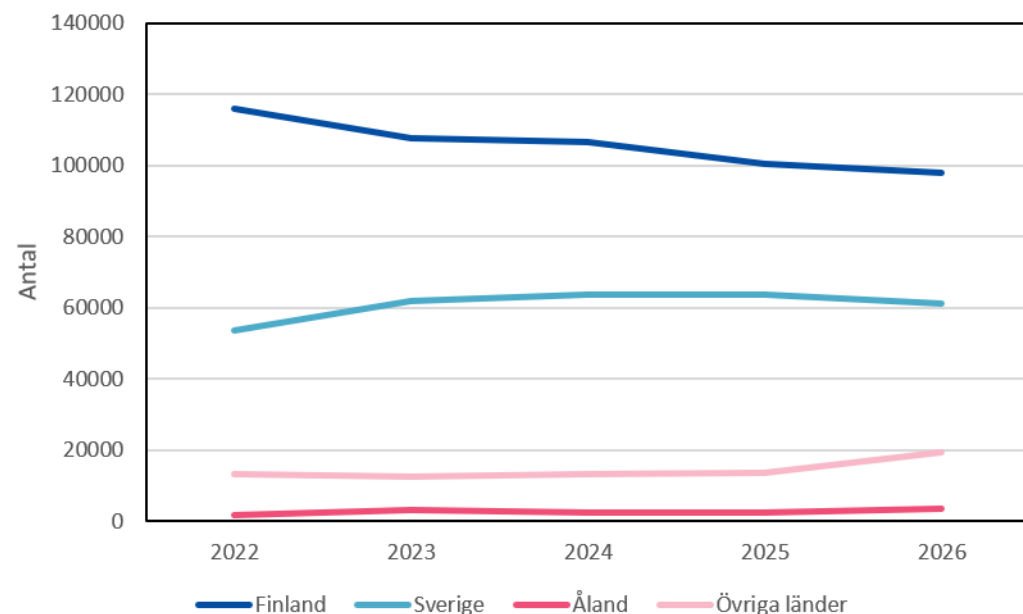
samlade omsättning + 0,2 procent
lönesumman + 4,4 procent.

- **Stora skillnader mellan branscherna.**
- Starkast omsättningsutveckling inom **energi, primärnärings, personliga tjänster och övrig industri.**
- **Transporten backar tydligast**, medan handel och bygg ligger nära oförändrade nivåer.
- Rensat för fartygsförsäljningar
-> Transport -1 procent
➔ hela näringslivet **+2 %**.
- Vatten- och energiförsörjning: stark omsättningsökning, till stor del driven av högre energipriser.
- Detaljhandeln ser svagare ut när drivmedel exkluderas.

Källa: Momsregistret, Förändring januari–juni 2026 jämfört med motsvarande period 2025, löpande priser.

Hotell & restaurang - antalet övernattningar på de åländska hotellen

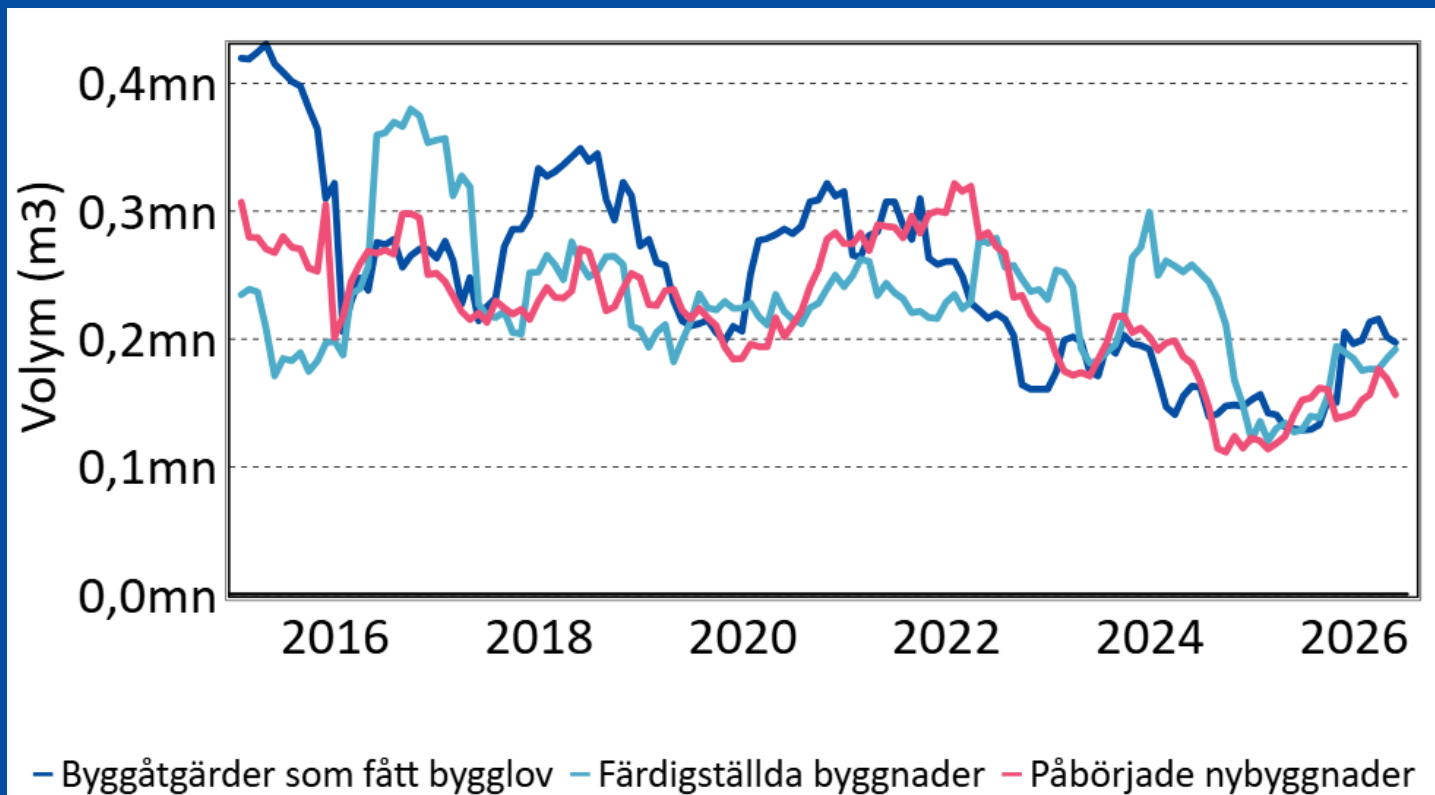
Figur. Hotellövernattningar (januari – augusti) år 2022-2026 efter gästernas hemland

Hotellövernattningarna under årets första åtta månaderna:

- +1% totalen
- -2% Finland
- -4% Sverige
- +41 % **Övriga länder**

Fler bygglov och byggstarter – men omsättningen står still

Bygglov och påbörjade nybyggnader ligger högre än för ett år sedan, men har mattats något efter vårens toppar

Första halvåret 2026 var byggbranschens omsättning samtidigt $-0,6\%$, medan lönesumman ökade $4,5\%$.

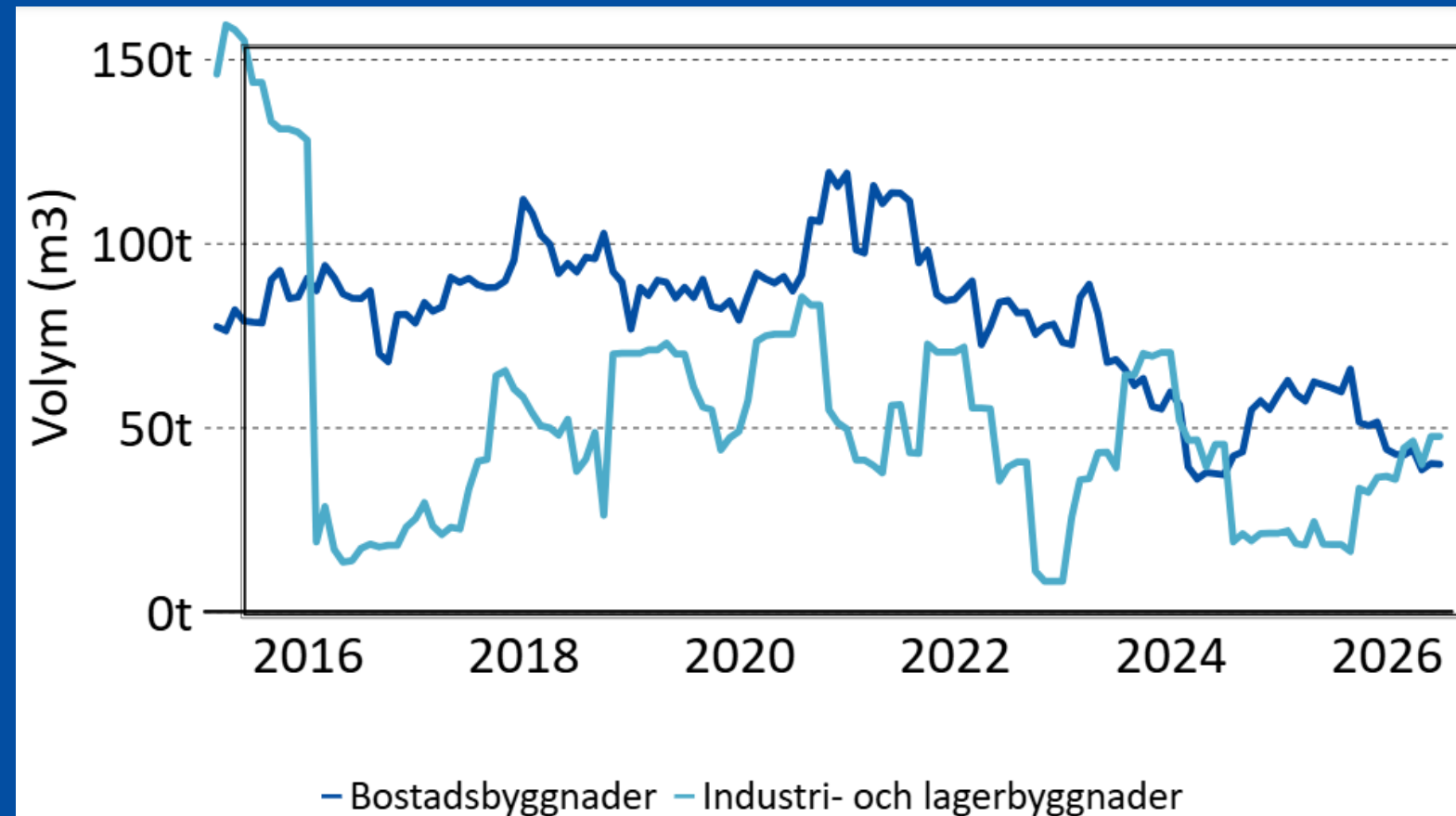
-> inte fått något tydligt genomslag i branschens samlade omsättning.

Glidande årssummor, volym m³

Källa Statistikcentralen, bearbetad

Uppgången drivs främst av industri- och lagerbyggnader

Byggåtgärder som fått bygglov

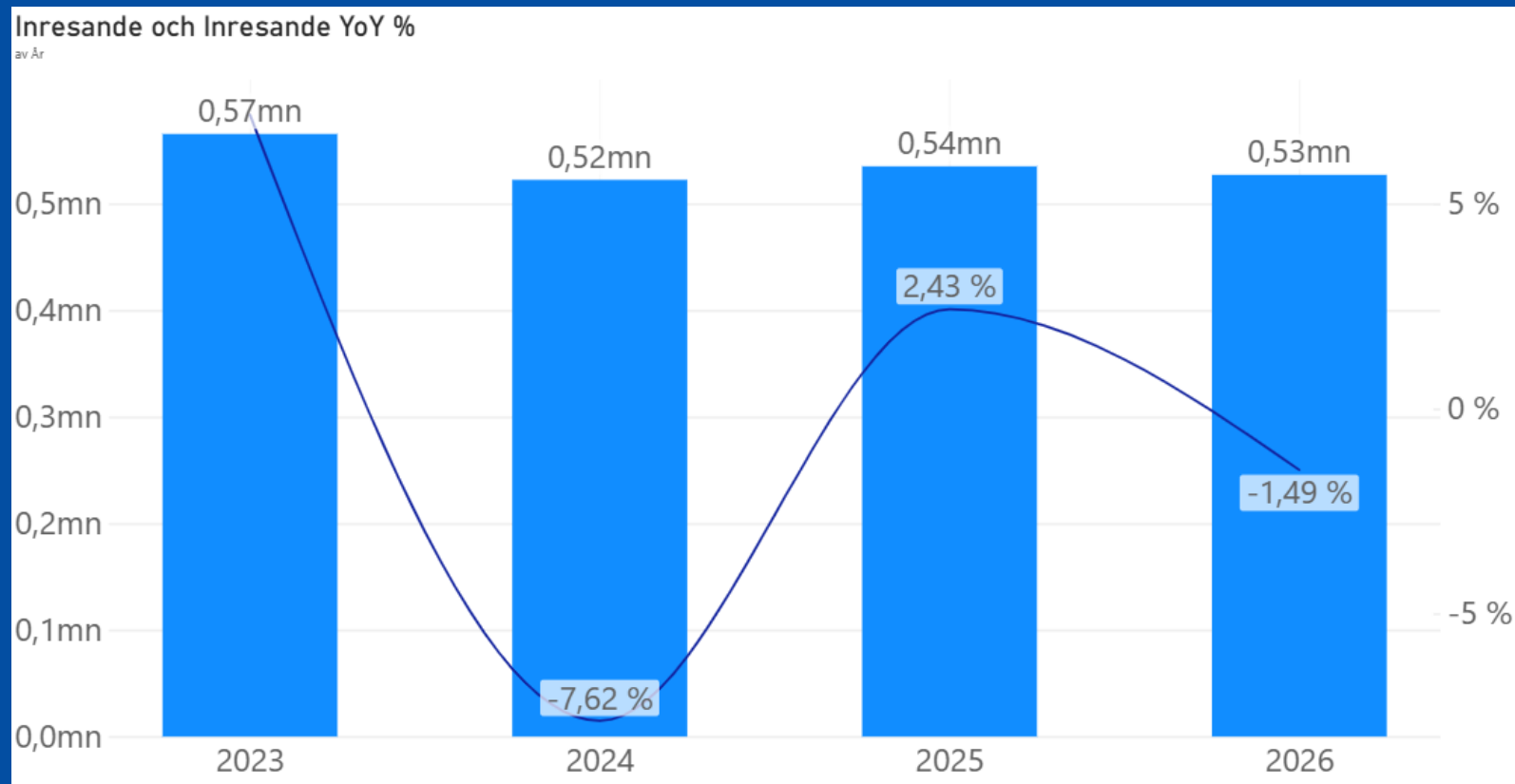
Bostadsbyggandet ligger fortfarande på en låg nivå och visar ännu ingen tydlig återhämtning. Industri- och lagerbyggnader har däremot vänt tydligt upp under 2026.

Transportbranschen bromsar efter flera starka år

Omsättningen minskade 5,3 % under första halvåret 2026, medan lönesumman ökade **1,7 %**
Ett par fartygsförsäljningar under 2025 förklarar större delen av minskningen -> -1 %

Passagerartrafiken har utvecklats svagare (halvår 1),

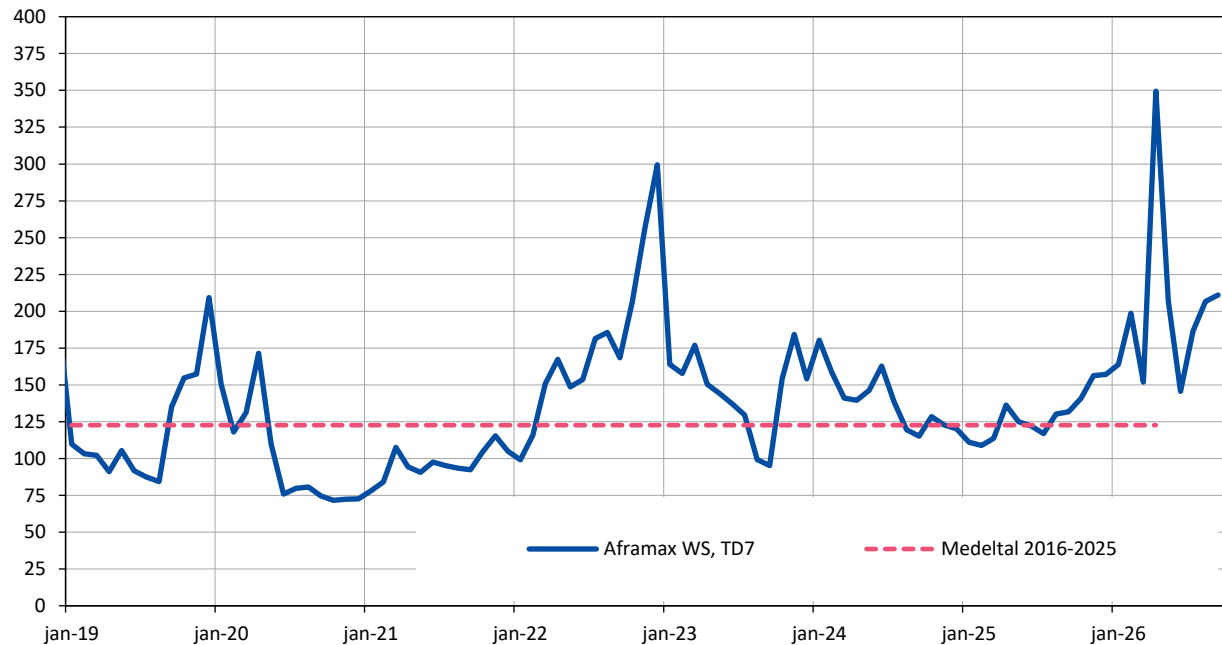
- **Höga bunkerpriser och ökade utsläppskostnader** pressar sjöfartens kostnader.

Fraktpriser för tankfartyg fortsatt höga – men mycket volatila

Worldscale TD7 för Aframaxtankers Fraktrateindex för tankertransporter från Nordsjöhamnar till den europeiska kontinenten

Worldscale-index

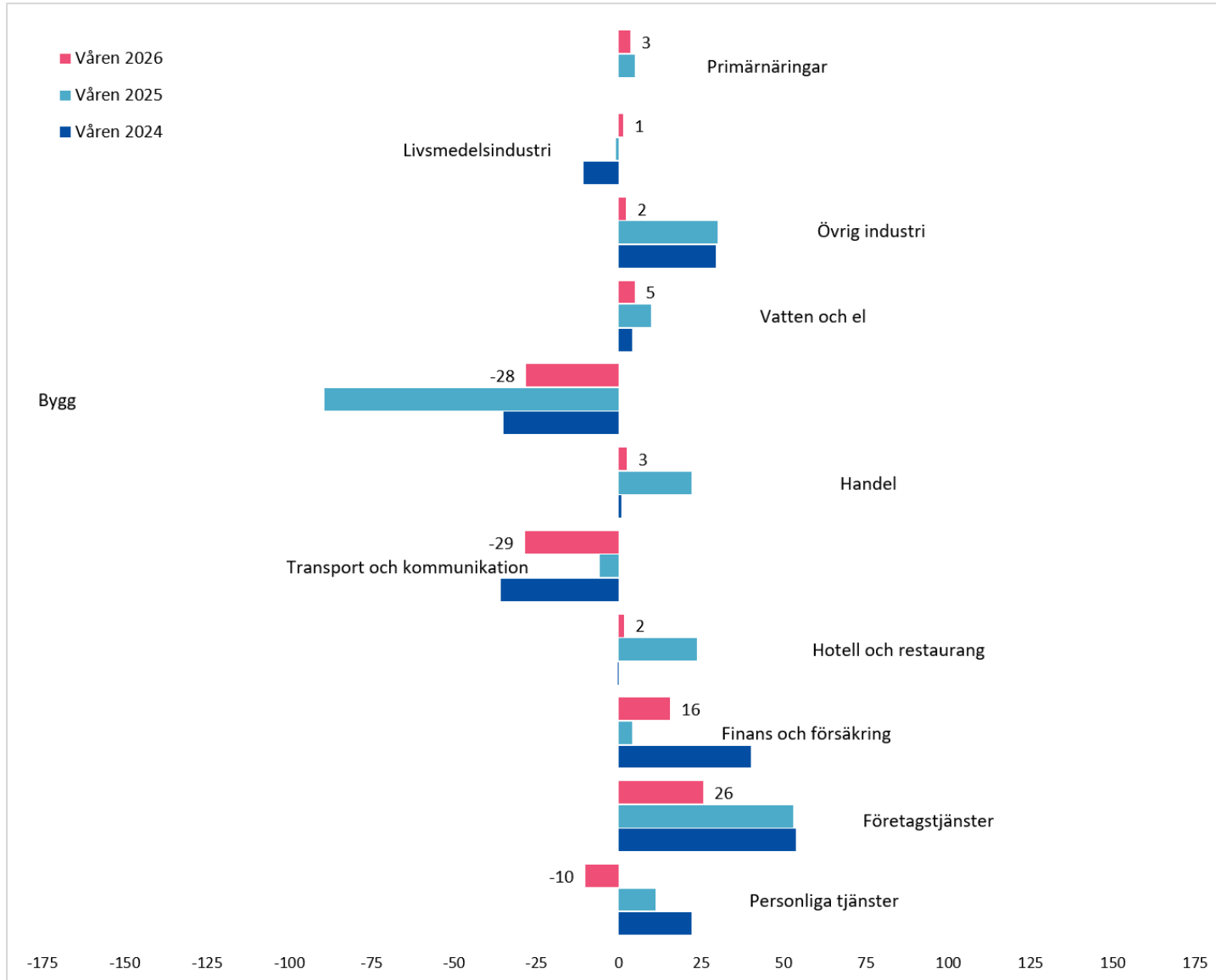
Källa: <http://www.capitallink.com>. Egna beräkningar.

Högre värde betyder alltså normalt **högre ersättning per transport och ett starkare marknadsläge för tankfartyg**. Men det är inte samma sak som lönsamhet, eftersom bunkerpris, försäkring, fartygskostnader, dollarkurs m.m. också spelar in.

Frakt priserna ligger åter över långtidsgenomsnittet efter stora svängningar under 2026.

Förändrade oljehandelsflöden och geopolitisk oro har bidragit till hög efterfrågan på tankerkapacitet. **För den åländska tankerverksamheten är marknadsläget fortsatt gynnsamt, men osäkert.**

Förväntad förändring av sysselsättningsvolymen inom privat sektor, efter bransch, senaste tre åren

Noll tillväxt aggregerat

+ Tydligast ökning

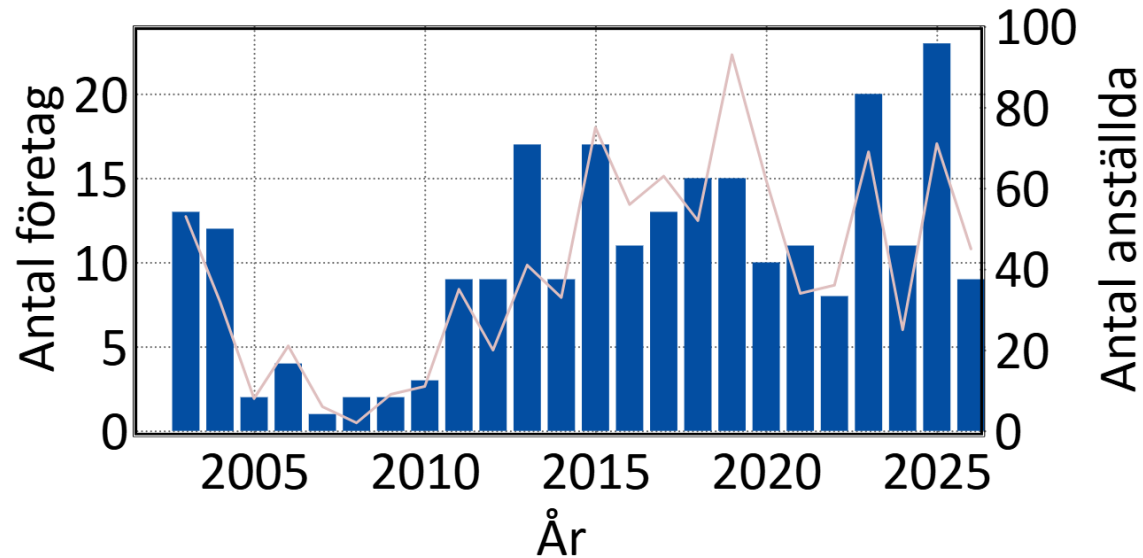
- Företagstjänster
- Finans och försäkring

- Tydligast minskning

- Transport och kommunikation
- Bygg
- Personliga tjänster

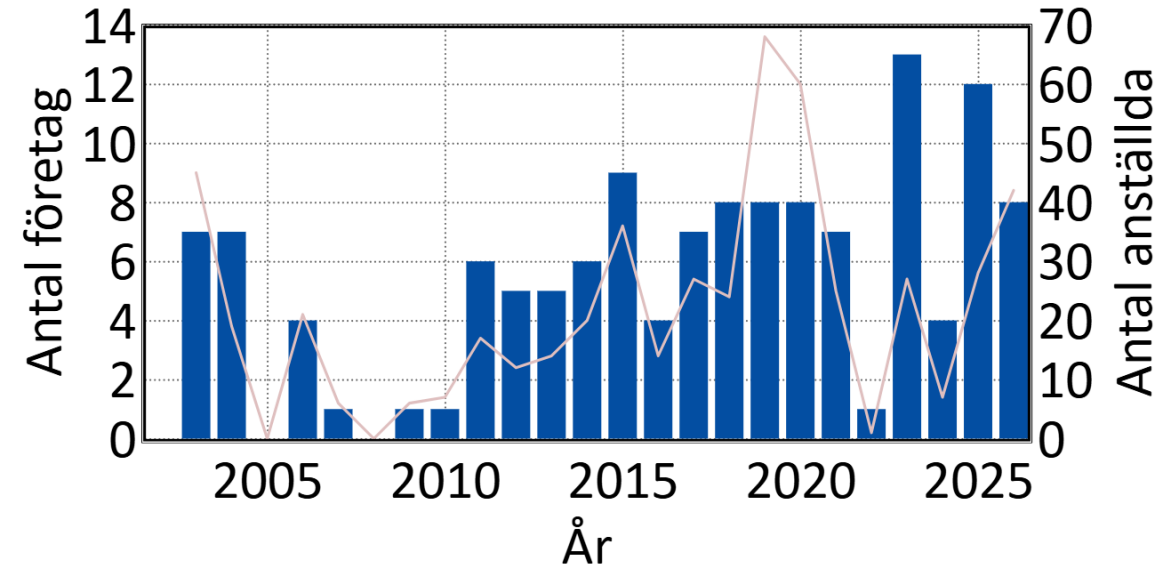
Färre konkurser – men fler anställda berörs

Helårsdata (halvår 2026)

● Totalt antal företag ● Antal berörda anställda

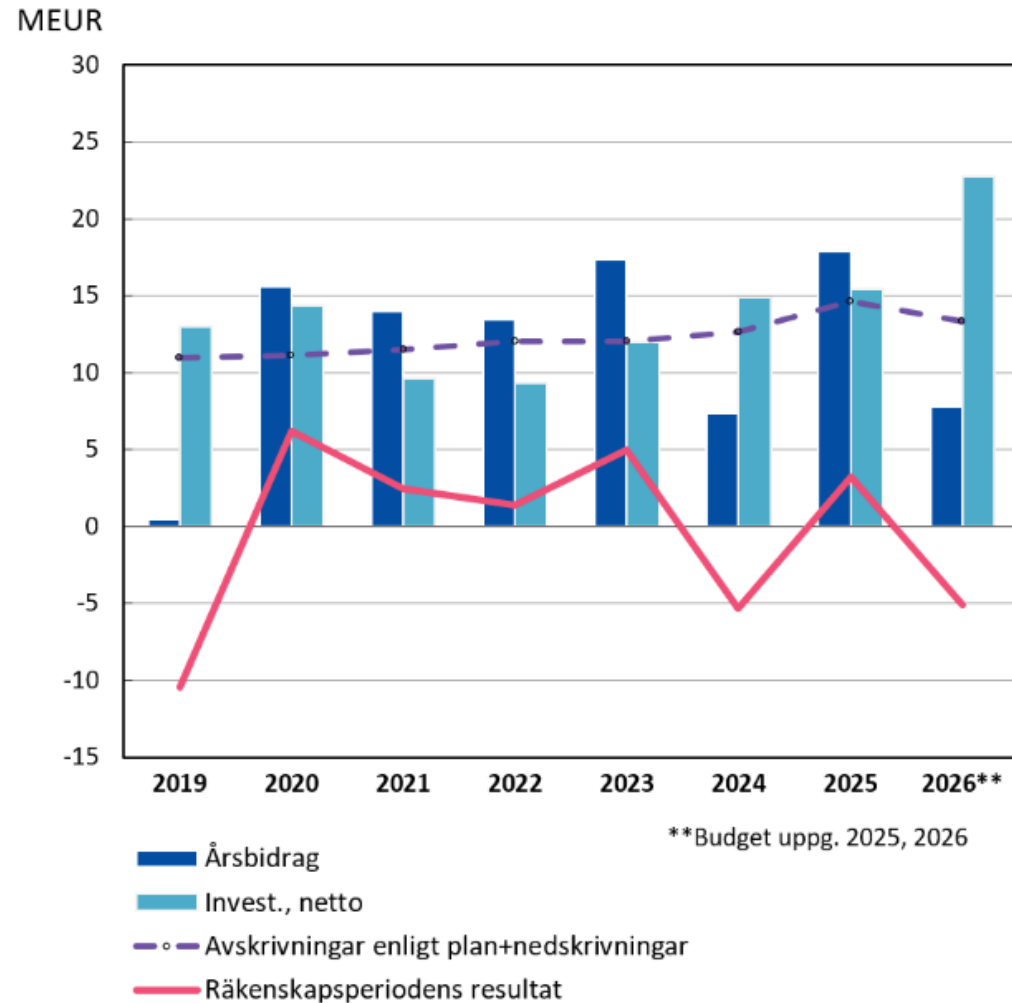
Jämförelse första halvåret

● Totalt antal företag ● Antal berörda anställda

- Antalet företag som gått i konkurs **minskar jämfört med 2025**.
- Samtidigt **ökar antalet berörda anställda**, vilket tyder på att årets konkurser i större utsträckning har berört större företag.
- På Åland kan **enstaka konkurser få stort genomslag**, vilket gör utvecklingen volatil från år till år.

Kommunernas ekonomi

Källa: ÅSUB

Små kommuner ger relativt stora variationer mellan åren.

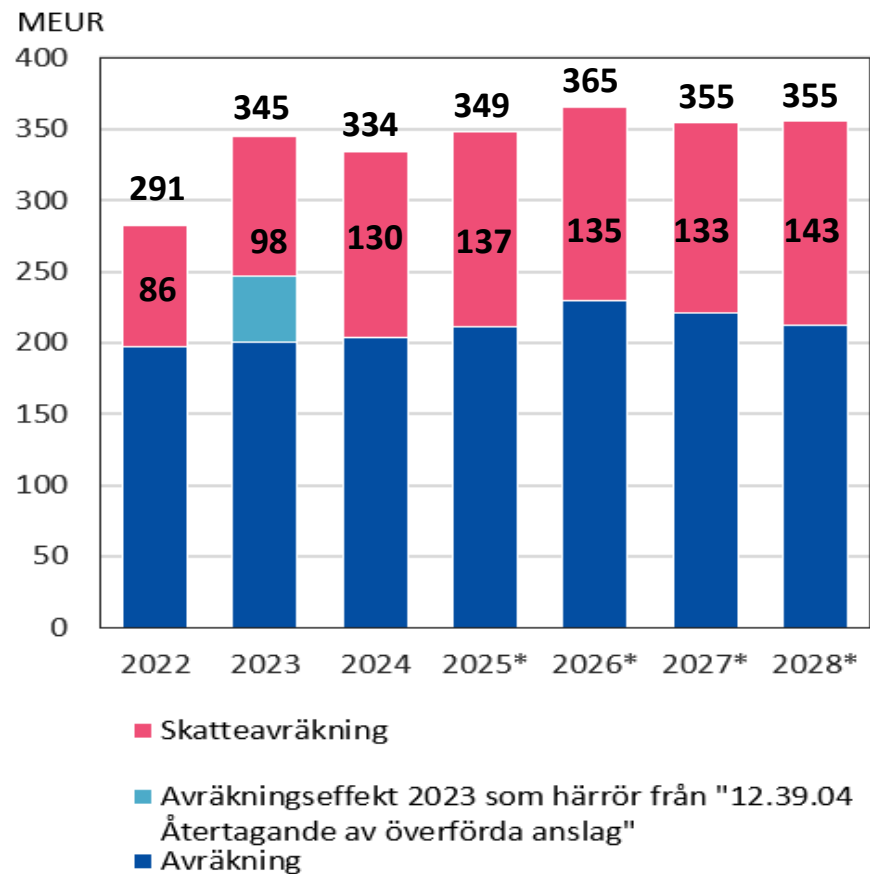
Långsamt sjunkande resultat.

Något stigande investeringar.

Redovisningarna av skatteintäkterna har påverkat resultatet.

Utvecklingen av avräkning och skatteavräkning sammantaget närmast oförändrad

Figur: Avräkning och skatteavräkning
(miljoner EUR, löpande priser),
2022–2028*[†] (Obs prel. prognos)

Källa: ÅD, FM, ÅSUB. Egna beräkningar.

*Prognoser

2024: Inget befolkningstillägg,
Höga samfunds- samt
kapitalinkomstskatter.
Lotteriskatten tillbaka på tid. nivå.

2025: Mycket höga
kapitalinkomstskatter.
Prel. något lägre samfundsskatter

2026: Bostadsfonden in i statens
budget (ca 11 meur) + strukturella
budgetförändringar (ca 4 meur).
Fortsatt höga, kapitalinkomstskatter.
Tillv. i skatterna från
förvärvsinkomsterna försiktig pga
justerade skatteskalor, indexering höjt
arbetsinkomstavgift.

2027: Ca 4,9 meur upp tack vare
engångsöverföring från Statens
pensionsfond.
Fortsatt rel. höga kapitalink.skatter
Statens andel av samfundsskatterna
sjunker, kommunernas ökar.
Lotteriskatten höjs 1.7 (12 > 22%).

2028: Högre lotteriskatt helår.
Fortsatt rel. höga kapitalink.skatter
Viss tillväxt i samfundsskatter.

Tack för visat intresse!

www.asub.ax

